

MERE OM EN 15-ENDER

af Erik Fjeldsø Christensen, Else Kolstrup & Nanna Noe-Nygaard

I sidste nummer af VARV (nr. 1, 1983) bragte vi en historie om en 15-ender, der i 1981 blev fundet nær Roslev, Nordsalling. Ud fra pollenanalysen konkluderede vi, at hjorten var 9000 år gammel. NU ER DER IMIDLERTID KOMMET NYT I SAGEN.

Eet af hjortens hæleben blev indsendt til Nationalmuseets og DGUs kulstof-14 Dateringslaboratorium til aldersbestemmelse. Resultatet giver følgende alder: 3370 ± 80 før 1950: 1420 f. Kr. i C-14 alder og 1735 f. Kr. i kalenderår. Det placerer hjorten i den ældste del af bronzealderen nær overgangen til bondestenalderen.

Går vi ud fra, at kulstof-14 alderen er pålidelig, er hjorten altså mindre end halvt så gammel, som pollenanalyserne fortalte os.

Uoverenstemmelsen mellem pollendateringen og kulstof-14 dateringen er vanskelig at forklare helt. Måske kan pollensammensætningen forklares ved, at skoven på et tidspunkt er blevet ryddet omkring fundstedet, så det træpollen, der andre steder findes i aflejringer fra omkring 3000 til 5000 år siden, ikke er repræsenteret her. Eller måske har hjorten lige før sin død rodet op i de ældre sedimenter, så lagfølgen er forstyrret.

Nu må vi i stedet konkludere, at hjorten har levet på et tidspunkt, hvor mennesket i mere end 1000 år har påvirket den naturlige vegetation. Gennem skovrydning blev den oprindelige egeblandingsskov fortrængt, og birk og hassel rykkede atter frem på de forladte rydninger. I et sådant tidligt kulturlandskab med let og åben skov og talrige lysninger var der påny blevet skabt ideelle betingelser for de store krondyr.

Roslevhjorten med den imponerende højde på 2.50 m fra jorden til spidsen af geviret er blevet samlet og kan nu ses på Fur museums udstilling.